

ΣΧΕΔΙΟ ΟΜΙΛΙΑΣ
ΓΙΑ ΤΟ ΕΘΝΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΟΥ ΠΑΣΟΚ
ΣΑΒΒΑΤΟ 12 ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΥ 1998

Αγαπητοί Σύντροφοι και Συντρόφισσες,

Η συγκεκριμένη στιγμή και συγκυρία σηματοδοτεί έναν μεγάλο σταθμό, που είναι ταυτόχρονα και μια αφετηρία, ένα ελπιδοφόρο και δημιουργικό ξεκίνημα.

Με την ψήφιση πριν από ένα χρόνο του νόμου για την «Συγκρότηση της Πρωτοβάθμιας Τοπικής Αυτοδιοίκησης» από την Βουλή των Ελλήνων ολοκληρώθηκε ένας νομοθετικός κύκλος ιστορικής σημασίας. Ένας κύκλος που ταυτίζεται με την μεταρρυθμιστική πορεία του Κινήματός μας. Ένας κύκλος που μέσα στον χρόνο έδωσε στην Τοπική Αυτοδιοίκηση άλλες διαστάσεις και προεκτάσεις, νέο πρόσωπο, νέο ρόλο και αποστολή.

Γι αυτό και οι Νομαρχιακές και Δημοτικές εκλογές του Οκτώβρη εμπεριέχουν μια ιστορική πρόκληση και είναι πολλαπλά σημαντικές. Για την προοπτική και την πορεία της χώρας. Για την εμβάθυνση των δημοκρατικών θεσμών και το ρόλο των πολιτικών δυνάμεων. Για την ίδια την Αυτοδιοίκηση και τους πολίτες.

Για την Ελλάδα, να απαντήσει πειστικά ότι μπορεί να αναλάβει το νέο ρόλο στον περίγυρό της που η Ιστορία γενναιόδωρα της προσφέρει. Ότι μπορεί να συμμετάσχει ισότιμα στις ευρωπαϊκές εξελίξεις και να συμβαδίσει με το σύγχρονο διεθνές γίνεσθαι. Ότι έχει τη δύναμη να φέρει σε πέρας έναν γνήσιο και γενναίο εκσυγχρονισμό σε όλο το εύρος της πολιτικής, οικονομικής και κοινωνικής ζωής.

Για την Δημοκρατία, να αποδείξει ότι μπορεί να ανασυγκροτηθεί με την αποκέντρωση όχι μόνο αρμοδιοτήτων και πόρων, αλλά και πολιτικής εξουσίας και αποφάσεων. Και ότι μπορεί, απαντώντας στην κρίση των θεσμών της, να αποκαταστήσει το κύρος τους και να εμπνεύσει ξανά τη λαϊκή συμμετοχή.

Για τα κόμματα, να αποδείξουν έμπρακτα ότι εμπιστεύονται τις τοπικές κοινωνίες και τη δυναμική τους και ότι τα όσα προφορικά διακηρύσσουν περί αποκέντρωσης και θεσμικών αλλαγών τα εννοούν και τα επιδιώκουν.

Για την ίδια την Αυτοδιοίκηση, να αποδείξει ότι δεν θα αφήσει να αναπαραχθεί σε τοπικό επίπεδο το ετεροβαρές πελατειακό σύστημα νομής προνομίων και εξουσιών που μέχρι πρόσφατα ίσχυε στη χώρα μας.

Για τους πολίτες, να πείσουν ότι μπορούν να αναλάβουν στα χέρια τους τις τοπικές υποθέσεις, την αποκεντρωμένη λειτουργία της πολιτείας, την ολοκληρωμένη τοπική ανάπτυξη.

Για τους ίδιους αυτούς λόγους οι εκλογές του Οκτώβρη θα αποτελέσουν ταυτόχρονα και μια σημαντική πολιτική αντιπαράθεση.

Αντιπαράθεση ανάμεσα σε εκείνους που συντέλεσαν ώστε να αποκτήσει η αυτοδιοίκηση τις αρμοδιότητες και τους πόρους, τις αναπτυξιακές δυνατότητες και την πολιτική εξουσία και ευθύνη που δικαιωματικά της ανήκε,

και σε αυτούς που ήθελαν την αυτοδιοίκηση υποταγμένη εσαεί στα κελεύσματα της κεντρικής εξουσίας.

Αντιπαράθεση ανάμεσα σε αυτούς που τόλμησαν μέσα από σημαντικές μεταρρυθμίσεις να ανοίξουν το κράτος στις δημοκρατικές διαδικασίες,

και σε αυτούς που αρνήθηκαν και ήδη αντιμάχονται, όπως άλλωστε έκαναν πάντοτε, κάθε νέο θεσμό, περιβάλλοντας τα ανύπαρκτα πολιτικά τους επιχειρήματα με κάθε είδους προσχήματα σε μία συνεχή, αλλά και εκ των προτέρων χαμένη μάχη οπισθοφυλακής της συντήρησης απέναντι στη ζωή.

Αντιπαράθεση ανάμεσα σε εκείνους που αναζητούν το πολιτικό εύρος και την εθνική διάσταση στη μεταρρύθμιση, και σε εκείνους που προβάλλουν και μεγεθύνουν τα ελάχιστα, τα ασήμαντα και τα πρόσκαιρα για να κρύψουν την αλήθεια, την ουσία και την πραγματικότητα.

Αγαπητοί Σύντροφοι και Συντρόφισσες,

Ο δρόμος που έχουμε διανύσει είναι μακρύς και τα επιτεύγματά μας ουκ ολίγα. Μένουν όμως ακόμη πολλά να γίνουν. Και αν η μεταρρύθμιση του κράτους είναι για την Ελλάδα διαρκές και επίμονο ζητούμενο από την ανεξαρτησία και μετά, αλλού βρίσκεται σήμερα το κρίσιμο ερώτημα.

Πολλοί λένε ότι οι αλλαγές που συντελούνται με ραγδαίους ρυθμούς σε ολόκληρο τον κόσμο προδίδουν την αδυναμία των κυβερνήσεων να προβούν σε αλλαγές.

Πως η κοινωνία της πληροφορίας και η επανάσταση στις επικοινωνίες και την παραγωγή, η διεθνοποίηση και η ανοιχτή μορφή κοινωνίας και οικονομίας που συνεπάγεται, καθορίζουν μονόδρομους.

Αλίμονο, τι νόημα θα είχε τότε η πολιτική, τι νόημα θα είχε η δημοκρατία αν ήταν έτσι; Ας μην απατόμεθα. Πρόκειται για τεχνάσματα αυτών που πρόωρα διακήρυξαν το τέλος της ιστορίας.

Ναι, οι προκλήσεις είναι δεδομένες. Το ερώτημα όμως που ζητά σήμερα πειστική απάντηση από κάθε σύγχρονη οργανωμένη κοινωνία, είναι ο τρόπος με τον οποίο θα μπορέσει να ανταποκριθεί και να προσαρμοστεί στις σύγχρονες αντιλήψεις. Με άλλα λόγια, γύρω από ποιες αρχές και ποιες συνισταμένες θα δημιουργήσουμε το κράτος του 21^{ου} αιώνα.

Και για την χώρα μας, στην κρίσιμη φάση και κάτω από συγκεκριμένες συνθήκες που βιώνουμε το ερώτημα τίθεται ακόμη περισσότερο πιεστικά.

Ένα είναι βέβαιο. Η αντίληψη, που όλοι μας γνωρίσαμε, του κρατισμού και της διαχείρισης ενός παραδοσιακού, συγκεντρωτικού και αναποτελεσματικού κράτους, ανήκει σε άλλες εποχές. Το ίδιο παρωχημένη όμως είναι και η αντίληψη για το ουδέτερο κράτος, που μένει αμέτοχος θεατής και παθητικός παρατηρητής στις αυθόρμητες κινήσεις της κοινωνίας και στον αυτοματισμό της αγοράς. Οι ίδιοι οι υποστηρικτές του μοντέλου αυτού το έχουν άλλωστε εγκαταλείψει.

Και εδώ δεν πρέπει να ξεχνάμε κάτι. Ότι το κράτος, και όταν ακόμη επικρίνεται, πάλι είναι εκείνο από το οποίο πολλά αναμένονται. Είναι ο θεσμός εκείνος στον οποίο, μέσα από δημοκρατικές πολιτικές διαδικασίες, ανατίθεται η ευθύνη για την μελλοντική πορεία της χώρας. Η ευθύνη για την ισχυροποίηση της οικονομίας και την κοινωνική ευημερία. Η ευθύνη για την άνθηση της κοινωνίας των πολιτών.

Για όλους τους παραπάνω λόγους, η δική μας απάντηση είναι ένα κράτος επιτελικό, που να κατευθύνει, να συντονίζει και να ελέγχει μια πυραμίδα εξουσιών, αρμοδιοτήτων και ευθυνών.

Ένα κράτος ευέλικτο και αποτελεσματικό, που να λειτουργεί με ευθύνη, διαφάνεια και υπευθυνότητα. Με ποιότητα στην προετοιμασία και εφαρμογή των αποφάσεων.

Ένα κράτος που να καθοδηγεί και να εξασφαλίζει τις προϋποθέσεις επίτευξης της κοινωνικής συνοχής, της ισόρροπης ανάπτυξης γεωγραφικά και κοινωνικά.

Ένα κράτος που να στηρίζει το δυναμισμό της κοινωνίας και της οικονομίας, που να μην καταπνίγει αλλά να υποκινεί και να στηρίζει πρωτοβουλίες.

Ένα κράτος αξιόπιστο ώστε να γεφυρωθεί το χάσμα με τους πολίτες και να αποκατασταθεί η σχέση εμπιστοσύνης που στηρίζει κάθε συλλογική προσπάθεια.

Οικοδομούμε με άλλα λόγια, ένα σύγχρονο κράτος που στο εσωτερικό θα είναι ικανό να ανταποκριθεί στις προσδοκίες και απαιτήσεις των πολιτών του. Ένα κράτος που στο εξωτερικό θα είναι ικανό να παίζει σημαίνοντα ρόλο στις διαδικασίες της διεθνοποίησης και της ευρωπαϊκής ολοκλήρωσης.

Ακολουθώντας και συμπληρώνοντας την πορεία των προηγούμενων κυβερνήσεων του ΠΑΣΟΚ υλοποιήσαμε μέσα στα δύο τελευταία χρόνια ένα μεγάλο μεταρρυθμιστικό πρόγραμμα της Κεντρικής και Περιφερειακής Διοίκησης και της Τοπικής Αυτοδιοίκησης.

Ήταν δυο χρόνια σκληρής δουλειάς και επίμονης προσπάθειας. Δυο χρόνια ενεργοποίησης του δυναμικού της Δημόσιας Διοίκησης αλλά και όλων των φορέων της Αυτοδιοίκησης. Δύο χρόνια εξαντλητικού διαλόγου με την ίδια την κοινωνία και τους φορείς της. Δυο χρόνια όμως επίσης χωρίς κάποιο πειστικό αντίλογο από την αντιπολίτευση.

Δεν θα ήθελα να επιχειρηματολογήσω υπέρ του μεταρρυθμιστικού μας προγράμματος. Για μας το μόνο και το μεγαλύτερο επιχείρημα είναι το ίδιο το εγχείρημα της μεταρρύθμισης. Υπήρξαν φυσικά και οι αντίθετες φωνές, ήταν όμως λίγες και αδύναμες. Αδύναμες όχι επειδή ήταν λίγες μα επειδή δεν άρθρωσαν πειστικό πολιτικό λόγο.

Η ώρα όμως των προβληματισμών και των αναζητήσεων παρήλθε. Η προθεσμία της κριτικής εξέπνευσε. Τώρα αρχίζει η περίοδος της οικοδόμησης και της δημιουργίας. Και εκεί θα πρέπει να διοχετεύσουμε όλη τη σκέψη και την δράση μας, την φαντασία και τον οραματισμό μας.

Προχωρούμε
Ξεκινάμε για αυτό στο χώρο της *πρωτοβάθμιας* αυτοδιοίκησης την μεγάλη προσπάθεια για την δημιουργία ισχυρών και βιώσιμων Ο.Τ.Α.

Προχωρούμε μέσα από το Πρόγραμμα «ΚΑΠΟΔΙΣΤΡΙΑΣ», στην ανασυγκρότηση της κατακερματισμένης και ανήμπορης σημερινής ελληνικής Τοπικής Αυτοδιοίκησης και στη δημιουργία νέου τύπου δήμων.

Δήμων που θα είναι σε θέση να αναλάβουν σύγχρονο και ουσιαστικό αναπτυξιακό ρόλο και να απελευθερώσουν τις δυνάμεις εκείνες που θα βγάλουν τα ρημαγμένα χωριά από τη σημερινή κατάσταση παραίτησης από κάθε προοπτική.

Προχωρούμε στην συγκρότηση Δήμων που θα επιτρέπουν πλέον στους πολίτες της υπαίθρου να απολαμβάνουν όλες τις βασικές διοικητικές και κοινωνικές υπηρεσίες που σήμερα παρέχονται μόνο στους πολίτες των αστικών κέντρων.

Που θα είναι σε θέση να φροντίσουν τους έχοντες ανάγκη, τους ηλικιωμένους και τις ανύπαντρες μητέρες, τους ανέργους και τα άτομα με ειδικές ανάγκες.

Προχωρούμε στην δημιουργία μιας δεξαμενής νέων, ικανών ανθρώπων που έμεναν μέχρι σήμερα μακριά από τα κοινά, νιώθοντας ότι δεν μπορούσαν να προσφέρουν μέσα από ξεπερασμένες δομές και παρωχημένους τρόπους λειτουργίας. Από τη δεξαμενή αυτή θα αντληθεί κυρίως, το υλικό της ανανέωσης του πολιτικού δυναμικού της χώρας.

Προχωρούμε μέσα από το Ειδικό Πρόγραμμα Τοπικής Αυτοδιοίκησης στον εξοπλισμό των νέων δήμων με **όλα εκείνα** τα οχήματα και τον υπόλοιπο μηχανολογικό εξοπλισμό, αλλά και τις υποδομές, τα διοικητήρια, την μηχανοργάνωση και το ειδικευμένο προσωπικό που τους έλειπαν για να παίζουν το ρόλο τους.

Προχωρούμε και δημιουργούμε με τους ειδικούς επιστήμονες που έχουμε προσλάβει σύγχρονους όρους λειτουργίας των νέου τύπου δήμων. Με πρότυπη οργάνωση, με σύγχρονες μεθόδους διαχείρισης, με συστήματα πληροφορικής.

Προχωρούμε στην καθιέρωση της διαφάνειας στα οικονομικά των δήμων για να προλάβουμε καταστάσεις που θα μπορούσαν να τραυματίσουν τον ίδιο το θεσμό της Αυτοδιοίκησης.

Οι νέοι, αυστηροί κανόνες ελέγχου για τα έργα και τις προμήθειες της Τ.Α., αλλά και το νέο λογιστικό σύστημα των Ο.Τ.Α. βάζουν τα θεμέλια μιας σύγχρονης και αποτελεσματικής οικονομικής διαχείρισης

Ξεκινάμε και προχωρούμε στο χώρο της **Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης** ένα ευρύ πρόγραμμα λειτουργικού εκσυγχρονισμού και υποστήριξής της, ώστε να μπορεί να ασκεί πιο αποτελεσματικά τις αρμοδιότητές της και να μην εμφανίζονται ως ανύπαρκτες.

Προχωρούμε για να κερδηθεί και στη Νομαρχία, στο κατεξοχήν επίπεδο όπου ο πολίτης συναντιέται με τις δημόσιες υπηρεσίες, το στοίχημα της επόμενης πενταετίας που είναι το πλησίασμα του κράτους προς αυτόν και τις ανάγκες του.

Προχωρούμε σε αυτόν το στόχο μέσα από την **οικονομική αυτοτέλεια** της Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης και μέσα από την κατοχύρωση του προσωπικού της.

Προχωρούμε μέσα από την μηχανοργάνωση των υπηρεσιών της Νομαρχίας και την απλοποίηση των διαδικασιών της.

Προχωρούμε μέσα από την **κατάρτιση** τόσο των υπαλλήλων όσο και των αιρετών της.

Ξεκινάμε επίσης στις **13 Περιφέρειες της χώρας** μια μεγάλη προσπάθεια για να δημιουργήσουμε την σύγχρονη αποκεντρωμένη διοίκηση που θα φέρνει το κράτος πιο κοντά στον πολίτη και τις ανάγκες του, πιο κοντά στον παραγωγικό ιστό της χώρας.

Προχωρούμε για να φτιάξουμε μια περιφερειακή διοίκηση ικανή, τόσο να προγραμματίσει αποτελεσματικά την περιφερειακή και τοπική ανάπτυξη, όσο και να αναλάβει το βάρος όλων εκείνων των αρμοδιοτήτων εκτελεστικής φύσης που πλέον θα μεταφερθούν προς το επίπεδό της.

Προχωρούμε, για να δημιουργήσουμε σε αυτό το παρθένο από τις αγκυλώσεις που χαρακτηρίζουν τη σημερινή Δημόσια Διοίκηση έδαφος, τις προϋποθέσεις του ισχυρού κράτους του 21ου αιώνα.

Συγκροτήσαμε ήδη στις 13 περιφέρειες της χώρας, στη θέση των διάσπαρτων κρατικών υπηρεσιών που υπήρχαν μέχρι σήμερα, ενιαία διοικητική μονάδα, με δικό της προσωπικό και προϋπολογισμό και με επικεφαλής τον Περιφερειάρχη και το Γενικό Διευθυντή της Περιφέρειας.

Προχωρούμε δίνοντας στις περιφέρειες τα απαραίτητα για τον προγραμματικό τους ρόλο εργαλεία, με το Περιφερειακό Ταμείο Ανάπτυξης, τη Συλλογική Απόφαση Έργων Περιφέρειας και την εισαγωγή ενός συστήματος παρακολούθησης των έργων.

Προχωρούμε με τη δημιουργία ευέλικτων οργανισμών στις Περιφέρειες, με την πρόσληψη του απαραίτητου επιστημονικού προσωπικού και την εισαγωγή σύγχρονων λειτουργικών και διοικητικών σχημάτων.

Προχωρούμε με το **πρόγραμμα στέγασης** των διάσπαρτων σήμερα ακόμη υπηρεσιών σε 13 ενιαία και σύγχρονα Περιφερειακά Διοικητήρια.

Περιοχές ~~Ξεκινάμε~~ τέλος στο χώρο της **κεντρικής διοίκησης** την μεγάλη προσπάθεια να φτιάξουμε υπουργεία-επιτελικές μονάδες σχεδιασμού και παραγωγής πολιτικής και ελέγχου, στη θέση των υπερφορτωμένων και παρωχημένων όσον αφορά στη δομή και λειτουργία τους, σημερινών σχημάτων.

Προχωρούμε για να δώσουμε τέλος πια στην απαράδεκτη εικόνα των ελλήνων πολιτών που περιφέρονται στους διαδρόμους των υπουργείων για να ρυθμίσουν τις υποθέσεις τους, αντί να προσφεύγουν στον φυσικό χώρο εξυπηρέτησής τους, που είναι η Περιφέρεια, η Νομαρχία ή ο Δήμος.

Περιοχή
Ξεκινάμε και ολοκληρώνουμε την μακρά και επίπονη διαδικασία μεταφοράς ενός νέου πακέτου αρμοδιοτήτων από τα υπουργεία προς την Περιφέρεια και την αυτοδιοίκηση πρώτου και δευτέρου βαθμού.

Ξεκινάμε τη ριζική αναμόρφωση των οργανισμών των υπουργείων, για να μπορέσουν να παίξουν το νέο τους ρόλο, μακριά από τις γραφειοκρατικές δομές του παρελθόντος όπου φτιάχναμε υπηρεσίες για να δώσουμε καρέκλες.

Ξεκινάμε και προχωρούμε παράλληλα μια μεγάλη προσπάθεια αλλαγής σε ότι αφορά στην **εσωτερική λειτουργία και την απόδοσή** της Δημόσιας Διοίκησης και η προσπάθεια αυτή αφορά σε όλα τα επίπεδά της. Κεντρική Διοίκηση και Περιφέρειες αλλά κυρίως Νομαρχίες και νέους Δήμους.

Και τούτο γιατί, οι νέοι θεσμοί απαιτούν για να καρποφορήσουν μια **άλλου τύπου διοικητική λειτουργία και κουλτούρα.**

Προχωρούμε για αυτό στη συνεχή βελτίωση του **συστήματος προσλήψεων** στον δημόσιο τομέα και εμπεδώνουμε ακόμη περισσότερο το πνεύμα και την ουσία του νόμου 2190/94, του πλέον σημαντικού αυτού μέτρου που έσωσε το κύρος του πολιτικού μας συστήματος δίνοντας τέλος στο πελατειακό σύστημα και τη συναλλαγή που καταταυράννησε τον τόπο και αποσάθρωσε τη Δημόσια Διοίκηση. Και είναι απόφασή μας ότι η ανανέωση του ανθρώπινου δυναμικού της **Δημόσιας Διοίκησης** θα προέλθει αποκλειστικά με την **πρόσληψη εξειδικευμένου προσωπικού**, που θα μπορεί να ανταποκρίνεται στις απαιτήσεις των καιρών. Και το γνωρίζετε πως σε μια περίοδο κρίσιμη για τα δημοσιονομικά μας μεγέθη ότι προχωρήσαμε στην πρόσληψη τέτοιου προσωπικού τόσο για τις Νομαρχίες και τις Περιφέρειες όσο και τους νέους Δήμους.

Προχωρούμε επίσης στην **υποχρεωτική αρχική κατάρτιση** όλων των νεοεισερχόμενων στελεχών, αλλά και στην υποχρεωτική **προαγωγική εκπαίδευση** των υψηλόβαθμων υπαλλήλων της Δ.Δ. σε εξειδικευμένους και κρίσιμους τομείς άσκησης πολιτικής.

Ξεκινάμε μέσα από το νέο δημοσιοϋπαλληλικό κώδικα, που δεν είχε αλλάξει εδώ και 50 χρόνια, την αλλαγή του συστήματος εξέλιξης των δημοσίων υπαλλήλων, δημιουργώντας τις προϋποθέσεις μιας σύγχρονης και αποτελεσματικής δημοσιοϋπαλληλίας.

Επαναφέρουμε τη χαμένη ραχοκοκαλιά της Δ.Δ., την ιεραρχία, την φυσική ηγεσία και την ίδια ευθύνη, καταργώντας την ισοπεδωτική αντίληψη που κυριάρχησε για δεκαετίες. Επιβάλλουμε την αξιοκρατία μακριά από πολιτικές, κομματικές και συνδικαλιστικές εξαρτήσεις.

Μια Δημοκρατία όμως που λειτουργεί σωστά κρίνεται **και** από την ύπαρξη **συστημάτων ελέγχου** στη λειτουργία του κρατικού μηχανισμού και της Δημόσιας Διοίκησης, ώστε να μην επικρατεί η διαφθορά και ακόμη χειρότερα, η επιβράβευσή της. Για πρώτη φορά ξεκινάμε την εισαγωγή τέτοιων **συστημάτων ελέγχου** που ήταν, δυστυχώς μέχρι σήμερα, κάτι παντελώς άγνωστο στη χώρα μας και

Ξεκινάμε γι αυτό την διενέργεια συνεχών ελέγχων σε κρίσιμους τομείς πολιτικής με το νεοσύστατο σώμα Επιθεωρητών-Ελεγκτών Δημόσιας Διοίκησης, αλλά και με το σώμα Οικονομικών Επιθεωρητών, ώστε να εμπεδωθεί η εικόνα μιας διοίκησης που λειτουργεί κάτω από αυστηρούς κανόνες.

Ξεκινάμε με νέους, αυστηρούς κανόνες πειθαρχικού δικαίου που για πρώτη φορά θεσμοθετήσαμε στο νέο Δημοσιοϋπαλληλικό Κώδικα, εξασφαλίζοντας μια γρήγορη και αποτελεσματική πειθαρχική διαδικασία κατά των φαινομένων κακοδιοίκησης και διαφθοράς.

Δίνουμε τέλος στην ατιμωρησία των επίορκων που μέχρι σήμερα εξασφαλιζόταν μέσα από χαλαρές ή ανύπαρκτες διαδικασίες, μέσα από μηχανισμούς στρεψοδικίας και νοσηρής αλληλεγγύης.

Ξεκινάμε σε λίγες μέρες την ενεργοποίηση του θεσμού του **Συνήγορου του Πολίτη**, θεσμού σημαντικού γιατί λειτουργεί διαμεσολαβητικά ανάμεσα στο κράτος και τον πολίτη, που ήταν μέχρι σήμερα δύο «ξένοι κόσμοι», ο ένας για τον άλλο.

Προχωρούμε τέλος μια μεγάλη προσπάθεια **εισαγωγής συστημάτων πληροφορικής**, γιατί δεν είναι νοητή μια Δημόσια Διοίκηση που να μην κινείται στην εποχή της αλλά να έχει μείνει στη λογική του εγγράφου.

Και το γνωρίζετε ότι προχωράει η μηχανοργάνωση των υπηρεσιών των Περιφερειών, των Νομαρχιακών Αυτοδιοικήσεων και των Δήμων.

Σύντροφοι, συντρόφισσες,

Δεν θα μείνω περισσότερο στις επιμέρους παρεμβάσεις τις οποίες ξεκινήσαμε και προχωρούμε, ούτε προτίθεται να τις αναλύσω, Θα κάνω όμως έναν σύντομο σχολιασμό.

Πρώτον, οι μεταρρυθμίσεις μας πραγματώνουν κυβερνητικές δεσμεύσεις και εξαγγελίες. Και από την άποψη αυτή αποτελούν πράξη πολιτικής συνέπειας.

Δεύτερον, ικανοποιούν ανάγκες και αιτήματα πολλών δεκαετιών και ταυτόχρονα ανταποκρίνονται στις επιταγές και τα μηνύματα των νέων καιρών. Και από την άποψη αυτή έχουν ιστορική σημασία.

Τρίτον, και σημαντικότερον, ανοίγουν μεγάλες προοπτικές για το μέλλον της αυτοδιοίκησης και του τόπου. Και αυτό ακριβώς αποτελεί για όλους μας χρέος, ευθύνη και πρόκληση.

Και σε αυτό το τελευταίο θα ήθελα περισσότερο να σταθούμε σήμερα. Αυτό θα πρέπει από εδώ και πέρα να μας απασχολεί διαρκώς.

Για τους νέους Ο.Τ.Α. ανοίγεται τεράστιο πεδίο δράσης και άσκησης ουσιαστικής πολιτικής. Μπορούν και πρέπει να αποτελέσουν υποδειγματικά πρότυπα διοικητικών και αναπτυξιακών μονάδων. Γιατί το στοίχημα της Ελλάδας να συμμετάσχει ισότιμα στις ευρωπαϊκές εξελίξεις είναι στην ουσία του ένα στοίχημα αναπτυξιακό. Γιατί επίσης, ο εκσυγχρονισμός της Δημόσιας Διοίκησης είναι το άλλο μεγάλο στοίχημα της χώρας. Και τα στοιχήματα αυτά θα τα κερδίσουμε μόνο αν η κάθε βαθμίδα διοίκησης και αυτοδιοίκησης αναλάβει το δικό της ρόλο, μέσα από συγκεκριμένες πρωτοβουλίες και ένα ενισχυμένο πνεύμα αυτενέργειας.

Κυρίως όμως οι νέοι Ο.Τ.Α. είναι φορείς μιας νέας αντίληψης, ανατρεπτικής για το παραδοσιακό μοντέλο του κράτους.

Το κράτος αμφισβητεί και αυτοαναιρεί την παραδεδομένη δομή του με την ανανέωση των κυττάρων του. Και εδώ έρχεται ο δικός σας ρόλος. Σεις που θα είστε οι πρωτοπόροι των νέων θεσμών.

Η συνδρομή και η συμβολή της πολιτείας είναι δεδομένη, σας προσφέρεται. Σεις όμως πρέπει να διεκδικήσετε και να κερδίσετε τη σύμπραξη και τη συμπαράσταση του λαού. Σεις κυρίως θα σηκώσετε με το λόγο και όχι με τα λόγια το βάρος της ευθύνης των νέων θεσμών.

Η κυβέρνηση εφαρμόζει μια τολμηρή πολιτική. Δεν θέλει μια υποτονική περιφέρεια και κοινωνία. Τολμά να δημιουργήσει το πολυκεντρικό κράτος, με την περιφερειακή οργάνωση της χώρας, με τη Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση και την ανασυγκρότηση της πρωτοβάθμιας αυτοδιοίκησης. Τολμά να δώσει σε κάθε επίπεδο τα μέσα να ασκεί τις αρμοδιότητες και τις πολιτικές που πρέπει.

Το κράτος όμως δεν διασπάται, ούτε διαχέεται.

Η κυβέρνηση έχει την ευθύνη της χώρας, της συνολικής της πορείας, της συνοχής και εναρμόνισης των επιμέρους προσπαθειών, της διεύρυνσης της δημοκρατίας προς όφελος του συνόλου. Πρέπει συνεπώς να φροντίσει να υπάρχουν οι ασφαλιστικές εκείνες δικλίδες που θα οδηγούν τα επιμέρους επίπεδα να λειτουργούν συμπληρωματικά.

Η αυτοδιοίκηση, νομαρχιακή ή πρωτοβάθμια δεν δημιουργεί τοπικούς κυβερνήτες, άσχετους με το συνολικό οικοδόμημα του ελληνικού κράτους.

↓ αποξένωση

Ούτε οι προσωπικοί παραγοντισμοί μπορούν να βρίσκουν άλλοθι στην οικονομική, πολιτική και διοικητική αποκέντρωση. Η λειτουργία της αυτοδιοίκησης είναι συλλογική και συμπληρωματική. Ενέχει ευθύνη και απαιτεί διαφάνεια.

Και σε αυτή την προσπάθεια ο ρόλος του κόμματος, ο ρόλος ο δικός σας είναι εξαιρετικά σημαντικός. Γιατί έχετε την ευθύνη της διαπαιδαγώγησης για την επιτυχία των μεταρρυθμίσεων αυτών. Διότι αντιλήψεις και πρακτικές προσωπικής προβολής υπονομεύουν και καταδικάζουν σε αποτυχία τις ιστορικές αυτές μεταβολές.

Προϋπόθεση για την επιτυχία της μεταρρύθμισης είναι η κοινωνική συναίνεση, η κοινωνική αποδοχή. Και αυτή περνάει μέσα από έναν έμπρακτο διάλογο με την κοινωνία. Έναν διάλογο όπου το ήθος και η συμπεριφορά σας, η σοβαρότητα και η συνέπειά σας σηματοδοτούν ένα νέο κώδικα σχέσεων ανάμεσα στο κράτος και το Δήμο, ανάμεσα στο Δήμο και τον Πολίτη.

Ο κώδικας αυτός δεν εξαντλείται στο θεσμικό επίπεδο, ούτε περιορίζεται απλά στην εκλογική διαδικασία για την ανάδειξη των επικεφαλής, αλλά ριζώνει μέσα από την καθημερινή πρακτική.

Δεν εξαντλείται σε μια απλή διαδικασία μεταφοράς αρμοδιοτήτων και πόρων, αλλά συμπεριλαμβάνει την υπευθυνότητα, την ανάληψη ευθυνών.

Αυτή είναι η διάσταση εκείνη που απευθύνεται στον πολίτη και στη χώρα, και υλοποιεί τη δημοκρατική αρχή.

Με αυτόν τον τρόπο ενισχύεται και συμπληρώνεται ο δεσμός μεταξύ πολιτών και αιρετών εκπροσώπων τον οποίο επικαλείται ο δημοκρατικός χαρακτήρας της αυτοδιοίκησης.

Αγαπητοί Σύντροφοι, Συντρόφισσες,

Οι τολμηρές μεταρρυθμίσεις που εισάγουμε όπως τις εξειδίκευσα προηγουμένως, οι αξίες και τα οράματα που υλοποιούν, συνιστούν την φιλοσοφία του κυβερνητικού προγράμματος.

Μια φιλοσοφία που συνοψίζεται σε παλιές αξίες και νέες ιδέες. Και εννοώ τις παλιές αξίες που εμπνέουν την πολιτική θεωρία και πράξη που σε όλη της την πορεία ανέδειξε η κυβερνητική παράταξη. Και τις νέες ιδέες που γεννά η κίνηση της ιστορίας και η ανάγκη της κοινωνίας.

Το ιστορικό θεσμικό έργο που το ΠΑΣΟΚ και οι κυβερνήσεις του επιτέλεσαν, ιδιαίτερα στη δύσκολη δεκαετία του '80, είχε ισχυρές βάσεις στο ρεαλισμό και στην απαίτηση των καιρών. Αυτό ήταν που επέτρεψε τη διπλή προσαρμογή του κράτους σε νέα πολιτικά, τόσο εσωτερικά, όσο και διεθνή δεδομένα. Σήμερα όμως, στο τέλος της δεκαετίας του '90 είναι επιτακτική η ανάγκη να συνεχιστεί και να ενταθεί η προσπάθεια αυτή.

Σήμερα, που οι εξελίξεις στο στενό αλλά και ευρύτερο περίγυρό μας αλλά και οι απαιτήσεις που αντιμετωπίζουμε από το διεθνές περιβάλλον είναι αυτές που δίνουν το μέτρο της βαρύτητας των επιλογών και των πράξεών μας.

Σήμερα, που έχει πλέον γίνει συνείδηση ότι μόνος δρόμος για την πολιτική θωράκιση της χώρας μας σε ένα ρευστό παγκόσμιο περιβάλλον είναι η ευρωπαϊκή της πορεία και η συμμετοχή της στο στενό πυρήνα της λήψης των αποφάσεων της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Σήμερα, που έχει πλέον γίνει κατανοητό ότι μια τέτοια πορεία δεν μπορεί να γίνει από μόνη της αλλά ότι συνεπάγεται την ανάγκη δύσκολων επιλογών, επίπονων προσπαθειών και σημαντικών μεταρρυθμίσεων.

Σήμερα, που έχει πλέον γίνει συνείδηση ότι μόνο μέσα από ένα ανανεωμένο σώμα αλλά και πνεύμα, θα μπορέσει η ελληνική κοινωνία να ανταποκριθεί στις απαιτήσεις μιας ιδιαίτερα κρίσιμης εποχής.

Σήμερα, που έχει πλέον γίνει καθολικά αποδεκτό ότι η ποιότητα της λειτουργίας του κράτους είναι ο αποφασιστικός εκείνος παράγοντας που καθορίζει τις δυνατότητες για ανάπτυξη και θεμελιώνει τις ελπίδες για πρόοδο.

Σήμερα, που το ζητούμενο δεν είναι πια να ξεφύγουμε από την πραγματικότητα της «ξεχασμένης Ελλάδας», αλλά το να συνδέσουμε την περιφέρεια της χώρας μας, πολιτικά και οικονομικά, με τους μεγάλους άξονες μεταφοράς προσώπων, εμπορευμάτων και ιδεών.

Σήμερα, που είναι πλέον κοινά αποδεκτό ότι οι τοπικές κοινωνίες είναι όλο και λιγότερο αποκομμένες από το εθνικό και διεθνές γίνεσθαι.

Σήμερα τέλος, που το ζητούμενο για αυτές δεν είναι πια να μην υποστούν τις εξελίξεις αλλά να τις επηρεάσουν και, στο μέτρο του δυνατού, να τις διαμορφώσουν.

Σύντροφοι και Συντρόφισσες,

Με αυτές τις σκέψεις, σας καλώ όλους να ενισχύσετε με την δράση, την κριτική και τους αγώνες σας την μεγάλη αυτή προσπάθεια ανασυγκρότησης του τόπου. Να συμμετάσχετε με τόλμη στην σκέψη και αποφασιστικότητα στη πράξη στην αναβάθμιση του ρόλου της Τοπικής και Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης.

Μαζί, σε κάθε επίπεδο δημοκρατικής εξουσίας, στη Κυβέρνηση, στο Κοινοβούλιο, στο Κίνημά μας και στην Αυτοδιοίκηση, πρέπει να προχωρήσουμε γρήγορα αλλά σταθερά και με σιγουριά στην αναγέννηση της Πολιτείας και της Κοινωνίας μας.

Μαζί, με την πίστη ότι η ευθύνη για το μέλλον του τόπου ανήκει ακέραια σε όλους,.

Ας ξεκινήσουμε συνεχίζοντας τις μεγάλες διοικητικές μεταρρυθμίσεις, ας ξεκινήσουμε ολοκληρώνοντας τις μεγάλες θεσμικές αλλαγές. Στην ευθύνη και την προσδοκία από αυτή την νέα αφετηρία έχουμε όλη μερίδιο και το κράτος, κεντρικό και αποκεντρωμένο και η Αυτοδιοίκηση.